

Schitterende bergen en baaien

De Kroatische Adriatische Zee biedt een fascinerende aanblik: een door hoge bergen gedomineerde, wijd vertakte kust en daarvoor liggen ongeveer duizend grote en kleine eilanden en klippen in de groene zee. Om dit schitterende kustgebied hebben al talrijke volkeren gestreden, zoals Illyriërs, Grieken en Romeinen, en het Osmaanse Rijk – een feit dat het gebied veel elende, maar ook een schat aan historische getuigenissen van verschillende culturen heeft bezorgd. Zo prijkt in bijna elk kustplaatsje aan oude gevels of boven poorten de Venetiaanse leeuw en in Opatija of Rijeka voelt men zich op veel plekken meer dan een eeuw teruggeplaatst in de tijd van het Oostenrijks-Hongaarse Rijk. Te zien hoe deze invloeden in het Kroatische cultuurgoed geïntegreerd zijn en hoe bouwstijlen, kunststromingen en culinaire tradities zijn overgenomen en verder ontwikkeld – dat maakt een reis aan de Kroatische kust tot een bijzonder boeiende belevenis.

Kuststreken en eilanden voor elke vakantiewens

Ook als geliefde vakantiebestemming kan de Kroatische kust op een lange geschiedenis terugblikken. In de 19e eeuw reisde hier nog uitsluitend de adel naartoe, maar begin 20e eeuw begon de burgerij in steeds groter getale deze contrèien te bezoeken.

De grote populariteit heeft diverse redenen, want de maar liefst 1778 km lange Kroatische kust vervult vrijwel ieders vakantiewensen. Zonaanbidders (met of zonder badkleding), kleine ‘waterratten’, duikers, windsurfers, zeilers, mountainbikers, fietsers, bergbeklimmers, wandelaars, lekkerbekken en liefhebbers van kunst en architectuur komen hier allemaal ruimschoots aan hun trekken.

Karakteristiek voor de Kroatische Adriatische Zee is de rotskust met de ontelbare baaien waarin zich her en der vlakke stranden met fijne kiezelstenen bevinden. Wie de voorkeur geeft aan zandstranden, vindt die op de eilan-

De onderwaterwereld van Kroatië ontdekken

Adriatische Zee is een ideaal duikgebied en een van de oudste locaties van deze sport in de Middellandse Zee. Een extra attractie van het duikavontuur vormen de talrijke scheepswrakken, die kunnen worden bezocht. Voor de Kvarner worden ze opgesomd in een brochure, die bij de toeristenbureaus verkrijgbaar is. Veel duiktips en adressen van bijna alle duikscholen worden vermeld in een eveneens gratis brochure van het Kroatisch Nationaal Bureau voor Toerisme. De meeste duikscholen vervullen voor hun klanten de voor een duiktocht voorgeschreven administratieve formaliteiten – elke duiktocht moet worden aangemeld – en stellen de uitrusting ter beschikking. De cur-

sus, dikwijls ook in het Duits en gegeven door Duitse leraren, wordt afgesloten met een diploma, dat in onze contreien wordt erkend.

Wandelen, trekking en klimmen

Kroaten wandelen graag en vaak. Daarom zijn er in alle delen van het land goed onderhouden en uitstekend gemarkeerde wandelwegen. Istrië heeft een uitgebreid net van wandelpaden en ook het Učkamassief bij Opatija is optimaal ontsloten. De nationale parken Noord-Velebit en Paklenica hebben een dicht net van goede wegen en hut-

Volksdansen en volksmuziek in Zuid-Dalmatië

Eenmaal per week komt het klapakoor Mafrina bijeen in het cultuurcentrum van Vela Luka. Een mandolinespeler geeft de toonhoogte aan en begeleidt bij sommige liederen. De aanhef geeft de koordirigent aan. Bladmuziek heeft men niet nodig en slechts drie mensen hebben briefjes met de teksten. Zo nu en dan, meestal bij heel ritmische liederen, voeren de acht mannen van verschillende leeftijds- en, naar het zich laat aanzien, ook alle inkomensgroepen onwillekeurige danspassen uit. 'Wat is het doel van de klapagroep?' is de vraag aan het koor. 'zingen', zegt een koorlid, 'We zingen gewoon graag.' De harmoniestructuur doet heel westers aan en lijkt op die van Zuid-Italiaanse wijsjes; majeurtoonsoorten overheersen. Heel zelden, alleen in sommige passages is een voor mij minder

vertrouwde melodiestructuur te horen, een vreemd akkoord. Tot slot brengt het koor liederen ten gehore, die ik als gelikt en nogal sentimenteel ervaar. Bij navraag blijken dat de laatst gecomponeerde liedjes te zijn.

Een klapagroep bestaat uit acht tot tien mannen; de zangstemmen zijn tenor en bas. Ze zingen vaak a capella (zoals Klapa Navalja uit Novalja, eiland Pag). Er zijn echter ook groepen met instrumenten, meestal alleen mandolines (zoals Klapa Leut uit Zadar). Dikwijls zingt een tenor in zijn eentje het eerste couplet en valt het koor pas bij het tweede in. De muziek sluit aan op oude Kroatische volksliedjes. Die zijn op hun beurt weer verbonden met zowel de oude Balkantraditie als met de Italiaanse muziek – vandaar ook de mandolines. Steeds sterker wordt de invloed van Italiaanse volksmuziek – of

IN EEN OOGOPSLAG

Opatija en de eilanden van de Kvarner

Hoogtepunt

Cres-Lošinj: Het lange, smalle dubbeleiland biedt op een kleine oppervlakte grote contrasten: licht loofbos in de bergen, geurige steeneikenmaquis aan zee, verlaten cultuurland met oude olijfbomen en vervallen muurtjes en plaatsen als Veli en Mali Lošinj met een toeristische traditie van 150 jaar. Zie blz. 123

Op ontdekkingsreis

Wandelen met gieren: alleen nog op Cres en twee kleine eilandjes komen vale gieren voor. In Beli worden verongelukte gieren verzorgd, voordat ze weer vrijgelaten worden. Goed onderhouden wandelpaden en (jazeker!) labyrinten voeren door het oude, tegenwoordig verlaten cultuurlandschap. Zie blz. 124